

DETTE FAKTAARK ER BASERET PÅ VIDENSRAADETS TEMARAPPORT "UNGES ALKOHOLKULTUR – ET BIDRAG TIL DEBATTEN". DEN FULDE RAPPORT KAN FRIT DOWNLOADES PÅ WWW.VIDENSRAAD.DK.

BAGGRUND

- › Højt alkoholforbrug er den tredje hyppigste dødsårsag på verdensplan.
- › Danske unge drikker mere end unge i andre europæiske lande.
- › Alkoholikulturen i Danmark er i overvejende grad en beruselseskultur, dvs. en kultur hvor man drikker alkohol ved specifikke lejligheder og bruger alkohol til fejring.
- › Unges alkoholkultur kommer i nogen grad fra deres forældre, der ligeledes drikker relativt mange genstande ved samme lejlighed.
- › Unge, der begynder tidligt og drikker meget, har større risiko for at få alkoholrelaterede problemer senere i livet.

ALKOHOLFORBRUG BLANDT BØRN OG UNGE

- › Alkoholforbruget blandt unge stiger markant ved overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse, særligt blandt unge, der begynder på gymnasiet.
- › Danske børn og unge drikker mere fuldsabsorienteret end unge i andre europæiske lande (se Figur 1).
- › Hver femte ung i alderen 15-20 år i Danmark overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse for alkohol – dvs. drikker flere end 14 og 21 genstande om ugen for hhv. kvinder og mænd.
- › Det gennemsnitlige alkoholindtag i forbindelse med seneste gymnasiefest var 7,3 genstande blandt piger og 10 genstande blandt drenge i 2014.

UDVIKLING I BØRN OG UNGES DRIKKEVANER

- › Danske børn og unge begynder senere med at drikke alkohol og drikker generelt mindre alkohol end for 20 år siden.
- › Der ses en signifikant stigning fra 2014 til 2018 i andelen af 15-årige, som har prøvet at drikke alkohol (se Figur 2).

FORTSÆTTER UNGES ALKOHOLVANER IND I VOKSENLIVET?

- › Nogle undersøgelser tyder på, at tidlig alkoholdebut og højt alkoholforbrug i ungdommen er forbundet med større risiko for at udvikle alkoholproblemer og andet misbrug som voksen.

HVILKE NEGATIVE KONSEKVENSER KAN ALKOHOLINDTAG HAVE FOR UNGE?

- › Alkohol er forbundet med flere end 60 forskellige sygdomme, herunder leversygdomme, hjertesygdomme, kræft og nerveskader.
- › Nogle undersøgelser tyder på, at et vedvarende højt alkoholindtag i ungdommen kan påvirke hjernens udvikling og øger risikoen for brystkræft senere i livet.
- › Alkoholindtag blandt unge er forbundet med øget risiko for uheld, ulykker, vold, sex, der fortrydes og stofindtag, der fortrydes.
- › 23-43% af danske unge oplevet at have problemer med forældre eller venner i forbindelse med alkoholindtag.

HVORFOR DRIKKER UNGE I DANMARK SÅ MEGET?

- › På ungdomsuddannelserne er en stor del af det sociale liv forbundet med fester og begivenheder, hvor alkohol indgår som et centralt element.
- › Unge drikker typisk sammen med andre unge, da alkohol forbindes med opbygning og bekræftelse af venskabsrelationer.
- › Mange unge har svært ved at sige nej til alkohol, da de dermed også fravælger en del af deres sociale miljø.
- › 42% af unge i alderen 15-25 år har oplevet, at deres venner har forsøgt at presse dem til at drikke mere alkohol, end de havde lyst til.
- › Børn og unges drikkevaner påvirkes af deres forældres holdninger til og forbrug af alkohol.
- › Alkohol er for unge en måde at kommunikere, at de har forladt barndommen og ser sig selv som modne, unge voksne.

JUNI 2019

FAKTAARK: UNGES ALKOHOLKULTUR – ET BIDRAG TIL DEBATTEN

WWW.VIDENSRÅD.DK

→ FAKTABOKS 1

Dokumentationsniveau for indsatser målrettet forebyggelse af unges alkoholforbrug.

Veldokumenteret

- › Høje aldersgrænser for salg af alkohol, der håndhæves
- › Høje priser på alkohol.

Moderat dokumentation

- › Multikomponente alkoholforebyggende indsatser
- › Skærpede regler for markedsføring af alkohol til børn og unge
- › Skolebaserede forebyggelsesprogrammer målrettet alkohol

- › Ung-til-ung-indsatser
- › Begrænsninger på salg af alkohol.

Svag dokumentation

- › (Masse)mediekampagner målrettet forebyggelse af alkoholforbrug
- › Strammere alkoholpolitikker på ungdomsuddannelser
- › Nattelivsindsatser.

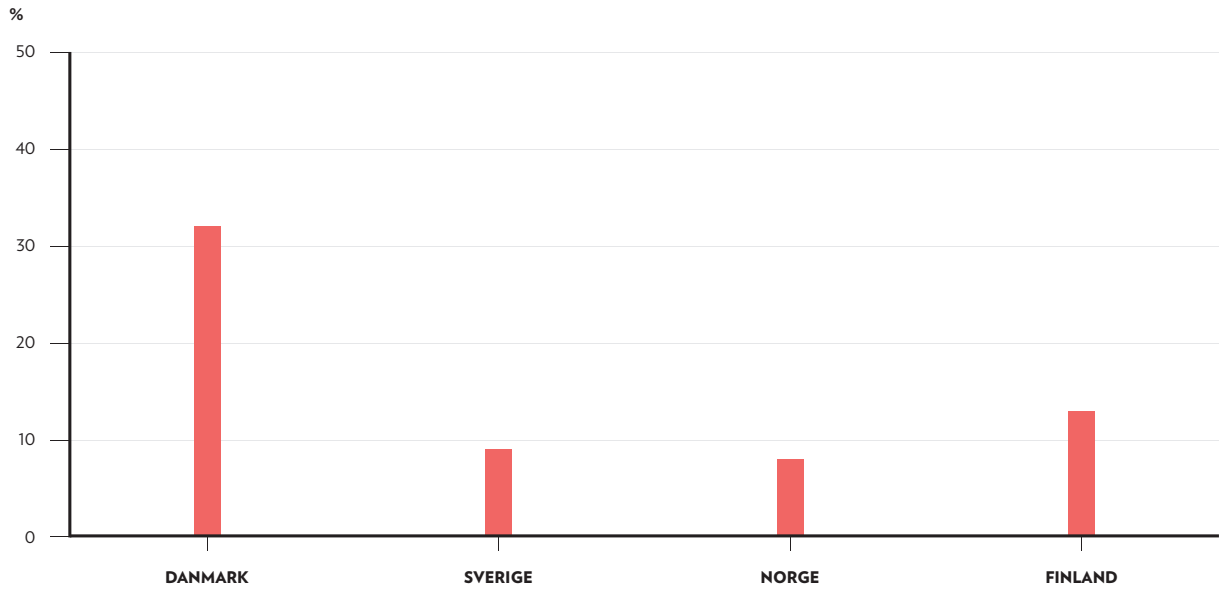
→ FAKTABOKS 2

Råd om hvordan vi kan få en sundere alkoholkultur i Danmark.

- › Der er brug for en overordnet national alkoholpolitik, der arbejder helhedsorienteret med alkoholkulturen gennem et sæt fælles retningslinjer for indsatser og mål for alkoholkulturen.
- › En sund alkoholkultur er en kultur, hvor alkohol nydes, men hvor der ikke indtages store mængder ad gangen.
- › Alkoholkulturen skal gøres mere rummelig i forhold til unge, der foretrækker at drikke meget lidt eller slet ikke ønsker at drikke.
- › Aldersgrænsen for salg af al alkohol skal hæves til 18 år.
- › Aldersgrænsen for salg af alkohol skal håndhæves.
- › Der er brug for bedre screening og målrettede indsatser til unge med et højrisiko-alkoholforbrug, som er integreret de steder, hvor de færdes.

→ **FIGUR 1**

Procentvise andel af unge i 9. klasse, der har været fulde indenfor de sidste 30 dage i år 2015.

→ **FIGUR 2**

Procentvise andel 15-årige, der har prøvet at drikke alkohol fordelt på køn.

